Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Laub, Hardenack Otto Conrad

Titel: BREV TIL: Martensen, Hans Lassen FRA: Laub, Hardenack Otto Conrad (1861-05-07)

Citation: Laub, Hardenack Otto Conrad: ”BREV TIL: Martensen, Hans Lassen FRA: Laub, Hardenack Otto Conrad (1861-05-07)”, i *Biskop Otto Laubs Levnet - En livsskildring i breve (2. bind)*, Karl Schønbergs Forlag, s. 61. Onlineudgave fra Danmarks Breve: https://tekster.kb.dk/text/letters-002252230-002-shoot-L0022522300020018.pdf (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Biskop Otto Laubs Levnet - En livsskildring i breve (2. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Læs Public Domain-erklæringen

Fra Laub til Martensen
Viborg, 7. Mai 1861

Kjære Biskop Martensen! Jeg har nu faaet Provsternes Yttringer angaaende Forslaget til en udvidet Stemmeret paa Landemoderne. Tre af dem ere meget vel tilfredse hermed. To have erklæret sig imod Forslaget, den ene fra et Clausensk Standpunkt. En har Intet imod det, naar han selv maa foreslaae den vedkommende Præst fra sit Provsti (sic!). Endelig har den syvende Intet imod, at Sagen tages under nærmere Overveielse; men har en Betænkelighed af en saadan Art, at han ogsaa har gjort mig betænkelig, idet han frygter for, at Præsterne heraf vilde tage Anledning til at lade møde for sig ved de officielle Repræsentanter, og selv blive borte fra Landemodet. Han kjender udentvivl Præsterne godt, og ligeledes de Vanskeligheder, de have at overvinde for at beslutte sig til en Landemodsreise, som her vel er lidt besværligere, maaskee ogsaa s. 62(i Forhold tll Embederne) bekosteligere, end paa Øerne. Det er sandsynligt nok, at en Deel kommer, i det Mindste tillige af den Grund, at de antage, man venter dem, og ville blive borte, naar de med en Slags Grund kunne ansee deres Nærværelse for overflødig. Vi have herovre, hvor vi i flere Henseender ere Hedeboere, saa Lidt, der kan sætte Bevægelse og holde Livet oppe over det Daglige, at det var meget sørgeligt, om vi skulde miste Noget heraf; og de sidste Aars Landemoder have i denne Henseende dog maaskee havt nogen gavnlig Virkning. Under saadanne Omstændigheder er det dog maaskee det Retteste, at Sagen herovre stilles i Bero, og at vi oppebie det Resultat, hvortil man i Roeskilde vil komme. Et Exempel har megen Magt, og allerede Offentliggjørelsen af Deres Forhandlinger vil bidrage Meget til at klare rankerne. Der kan jo ved denne Leilighed heller ikke blive Tale om, at Landemoderne skulle handle i Forening; og den Bistand, som Deres Landemode kunde faae herfra, vilde, som det synes, i bedste Tilfælde endda blive af tvivlsom Betydning, mere til Skade end Gavn. De vil vel, kjære Biskop Martensen! med et Par Ord lade mig vide, om De, uagtet hvad jeg her har meddeelt Dem, maatte ønske, at jeg skulde lade Sagen komme til Forhandling paa Landemodet iaar, og maaskee tillige, hvorledes den er bleven optagen af de sjællandske Præster. Jeg vilde gjerne inden Landemodet (fra 22. Mai til 10. Juni er jeg paa Visitats) kunne underrette Provsterne om, hvorvidt Sagen der vil komme for, men vil ingen Beslutning tage, inden jeg har hørt nærmere fra Dem.

De er da, saavelsom jeg, bleven anmodet om at yttre Dem over det aalborgske Confirmationsandragende. s. 63Min Mening herom, — jeg har forøvrigt bedt om Tilladelse til først at forhandle Sagen med Landemodet, — har jeg vist allerede tidligere meddeelt Dem. Jeg mener, det er en aldeles rigtig Grundsætning, at Confirmationen maa holdes saa conform som muligt med Daaben, men at just af denne Grund kan det 3die Spørgsmaal ikke bortfalde, som svarende til Daabens: „Vil du paa denne Tro være døbt?“ Uden dette er Confirmationen endda ikke knyttet til Daaben, som end ikke nævnes i de foregaaende Spørgsmaal; og jeg veed intet mere Tilsvarende, som kunde sættes i Stedet. Ordene, „indtil din sidste salige Stund,“ høre nødvendig med, ikke blot fordi de samme Ord da ikke med Rette kunde findes i Velsignelsen ɔ: den hele Velsignelse maatte da ligeledes falde bort, — men ogsaa fordi Conformiteten med Daaben kræver det. Thi, „Vil du være døbt?“ kan dog ikke betyde Andet end, „Vil du blive herved, indtil du bliver salig (Marc. 16, 16)?“ Det er i mine Tanker grundfalsk, at dette Spørgsmaal vover sig for langt ind i Fremtiden, og dermed fordrer for Meget, især af et Barn. I Grunden springer det hele Tiden over og har kun Evigheden for Øie, som dog i en saadan Time skal være præsent. Og dette „vil“ er dog slet intet Futurum („vil du imorgen, om et Aar?“ men „idag — nu?“); det er et reent Præsens i samme Forstand som det foregaaende „forsager — troer.“ Man er saa bange for et Løfte, fordi man først gjør det til Noget, som Ingen, i ingen Alder, kan aflægge; men et „Jeg vil“ maa dog kunne siges efter „Jeg troer,“ ja ligger i „Jeg troer,“ — thi hvad er det ellers for en Tro? og af Daaben kan man dog ikke faae dette „Vil du?“ ud, ihvordan man end her vil forstaae det. Efter denne Betragtningsmaade maatte ethvert s. 64Løfte ud af Ritualet; thi Alderen gjør ingen væsentlig Forskjel, saalænge der er en Fremtid. Altsaa maatte man ikke spørge Brudgommen: „Vil du leve saa med hende?“ eller Ordinanden: „Lover du mig dette o. s.v.?“ — Anderledes er det med Ordene „af ganske Hjerte,“ skjøndt man vel kan forstaae, hvorledes de ere komne ind. Thi dette hører strax til Begyndelsen, eller i en anden Betydning først til Enden; det skal være i hele Livet, men just derfor ikke i nogen særegen Betydning træde frem i noget enkelt Moment, naar dette ikke skal overspændes. Derfor vil jeg her lade den Grundsætning komme til Anvendelse, at Ordene skulle være „som ved Daaben.“ Disse Ord „af ganske Hjerte“ have i vor Tid givet Anledning til Misforstaaelse (mig have de aldrig foruroliget), deres Udeladelse vil neppe kunne gjøre det.

Kunde De, kjære Biskop Martensen! faae Tid til at meddele mig Deres Tanker om denne Sag? De veed, hvor stor Betydning Deres Betragtningsmaade af enhver kirkelig Gjenstand har for mig, og hvor taknemmelig jeg er, naar De vil udtale Dem.

Deres o. Laub.

En Bekymring har jeg i denne Tid, da min yngste Broder, Præst i Fyen, en af Deres gamle hengivne Disciple, lider af en Sygdom, hvis Udfald er meget tvivlsomt.